

DIGISET PÄIVÄT -KIERTUE

KUINKA SUOJELLA DIGIMINÄÄ?

Asiaa tietoturvasta

RKO Digihankkeet | Syksy 2020

DIGISET PÄIVÄT -KIERTUE

Mistä oikein on kyse?



-hanke 2019-20 | RKO.fi



RKO.fi

- Raudaskylän Kristillisen Opiston digihankkeet (Aikuisten digitaidot ja Työelämän digitaidot; RKO Työllisyyspalvelut)
- Ylivieska, Sievin ja Reisjärven kirjastot
 - Reisjärvi tammikuussa 2021
- Digitietoa, -opastusta ja -neuvontaa

- **Päivämääriä:**
 - Sievin kirjaston digimaanantait: 12.10. ja **26.10.**
 - Ylivieskan kirjaston digikeskiviikot: 14.10., **28.10.** ja 11.11.
 - Reisjärven kirjaston digitorstait: 14.1. ja 28.1.
- **Aiheita (miniluennot):**
 - Medialukutaitoa ja digisanastoa
 - Arjen tietoturva
 - Netiketti (Ylivieska)



TIETOTURVA JA -SUOJA

Itsensä, muiden ja
järjestelmien
suojaamista netissä

- **Tietoturva** (*engl. data security*)
 - Datan eli tiedon ja tietojärjestelmien suojaamista erilaisilla toimenpiteillä
 - Halutaan varmistaa muun muassa verkkopalveluiden käyttäjien oikeuksien toteutuminen sekä tiedon luottamuksellisuus
- **Tietosuoja** (*engl. data protection*)
 - Henkilötietojen asianmukaista käsittelyä ja yksityisyyden säilyttämistä erilaisilla toimenpidellä

YKSITYISYYS

Oikeus yksityisen elämän ja henkilötietojen suojaan on jokaisen perusoikeus

- **GDPR eli EU:n tietosuoja-asetus** (*lyhennen englannin kielen sanoista General Data Protection Regulation*)
 - Tullut voimaan vuonna 2018
 - Säättää ihmisten tietosuojaan liittyvistä oikeuksista sekä ihmisten henkilötietojen luottamuksellisesta käsittelystä
 - Velvoittaa esimerkiksi yrityksiä, yhdistyksiä ym. tahoja laatimaan nk. **tietosuojaselosteen** ja laittamaan sen yleiseen jakoon esimerkiksi omille nettisivuilleen
 - Selostaa sisältää tiedot siitä, mitä tietoja taho kerää ja millä tavoin se käyttää ja ei käytä niitä

**VINKKEJÄ
ARJEN
TIETOTURVAAN
JA -SUOJAAN**

MIETI, MITÄ KERROT JA MITÄ JÄTÄT KERTOMATTA ITSESTÄSI NETISSÄ



- Mitä enemmän kerrot itsestäsi ja siitä, missä olet ja liikut sekä jaat kuvia itsestäsi netissä (esim. Facebook, keskustelupalstat/chatit ym.), sitä paremman kokonais kuvan sinusta saa muodostettua - myös ne, joiden aiheet eivät ole niin hyviä
- Netissä on helppo luoda nk. valeprofiili ja esiintyä toisena ihmisenä (identiteettivarkaus eli toisen henkilön tietojen käyttäminen ilman lupaa)
- Omien sijaintitietojen jakaminen - ajantasaista tietoa liikkeistäsi, esim. oletko kotona vai et (murtovarkaat)
- Älä jaa pankki-/luottokorttitietoja!

LAITA YKSITYISYYS- JA SÄHKÖPOSTI- ASETUKSET KUNTOON



- Verkkopalveluissa voit itse määrittää, mitä tietoja haluat näyttää ja kenelle (julkinen/yksityinen) sekä mitä tietoja palvelu saa kerätä sinusta (GDPR)
- Palvelu/sovellus voi vaatia tiettyjä tietoja/lupia toimiakseen (esim. kännykän kuvagallerian käyttö, kännykän mikrofonin/kameran käyttö, sijaintitiedot...)
 - Mieti, onko näiden tietojen luovuttaminen sinulle ok mielellään ennen palvelun/sovelluksen käyttöä
 - Mielipidettä voi ja saa toki muuttaa - asetusten muuttaminen tai palvelun/sovelluksen käytön lopettaminen
- Seuraavien diojen kuvissa tutustutaan kevyesti Gmail-/Google-tilin sekä Facebook-tilin yksityisyysasetuksiin sekä salasanan vaihtamiseen

ESIMERKKI: GMAIL/GOOGLE-TILI

The image shows a screenshot of the Gmail web interface. On the left is a yellow sidebar with navigation options: 'Kirjoita', 'Postilaatikko', 'Tähdelliset', 'Myöhemmäksi siirret...', 'Lähetetyt', 'Luonnokset', 'Meet', 'Uusi kokous', 'Liity kokoukseen', and 'Hangouts'. The main area displays an email list under the 'Ensisijainen' tab. A red box highlights the first email, with a red arrow pointing to the profile picture area. Another red arrow points from the text 'Kun olet kirjautunut Gmail-palveluun...' to the profile picture. A third red arrow points from the text 'Profiilikuvakkeen alle ilmestyy...' to the 'Valitse Google-tilisi määrittymiset' button in a settings overlay on the right. The overlay shows a profile picture, the email address '@gmail.com', and the button. The top right corner of the Gmail interface has a settings gear icon, which is also pointed to by a red arrow.

Kun olet kirjautunut Gmail-palveluun, klikkaa profiilikuvaketta, joka löytyy oikeasta ylänurkasta

Profiilikuvakkeen alle ilmestyy valkostaustainen ikkuna. Klikkaa "Valitse Google-tilisi määrittymiset" (sivu avautuu uudelle välilehdelle nettiselaimella)

Valitse Google-tilisi määrittymiset

Etusivu

Henkilökohtaiset tiedot

Tiedot ja personointi

Tietoturva

Ihmiset ja jakaminen

Maksut ja tilaukset

Tietoja

Klikkaamalla "Tietoturva"-tekstiä pääset muun muassa vaihtamaan salasanan sekä ottamaan käyttöön kaksivaiheisen tunnistautumisen/vahvistuksen

Tervetuloa,

Yksityisyys ja personointi

Näet Google-tililläsi olevan datan ja voit valita, mitkä toiminnot tallennetaan Google-käyttökokemuksesi personointia varten

[Määritä omat tiedot ja personointi](#)

Pidämme tilisi suojassa

Tietosuojatarkistus antaa yksilöllisiä suosituksia, joilla parannat tilisi turvallisuutta

[Aloita](#)

Tilin tallennustila

Tallennustilasi jaetaan Gmailiin, Kuvien ja muiden Googlen palveluiden kesken



15 % käytetty – 2,34 Gt / 15 Gt

[Hallinnoi tallennustilaa](#)

Tee yksityisyysasetusten tarkistus

Tämä opas auttaa sinua valitsemaan yksityisyysasetukset vaihe vaiheelta

[Aloita](#)

Vain sinä näet asetuksesi. Sinun kannattaa myös tarkistaa Mapsin, Haun tai muiden usein käyttämiesi Google-palvelujen asetukset. Google pitää datasi yksityisenä, suojattuna ja turvassa. [Lisätietoja](#)

Näiden kautta voit helposti ja nopeasti tarkistaa tilisi tietosuojaa ja yksityisyysasetuksia. Voit myös muokata, mitä toimintoja tallennetaan Google-tilillesi (esim. sijaintitiedot, selaintiedot eli millä eri sivustoilla olet käynyt, kuvat jne.)

- Etusivu
- Henkilökohtaiset tiedot
- Tiedot ja personointi
- Tietoturva**
- Ihmiset ja jakaminen
- Maksut ja tilaukset
- Tietoja

Täältä voit vaihtaa salasanasi ja nähdä, milloin se on viimeksi vaihdettu. Voit ottaa täältä käyttöön myös kaksivaiheisen vahvistuksen/tunnistautumisen

Salasanan mahdollista unohtamista varten kannattaa Gmail/Google-tiliin liittää palauttamisen puhelinnumero ja sähköposti (tai jompi kumpi)

Googleen kirjautuminen



Salasana	Vaihdettu viimeksi	>
2-vaiheinen vahvistus	<input checked="" type="checkbox"/> Käytössä	>
Sovellussalasanat		>

Tapoja vahvistaa henkilöllisyytesi

Näiden avulla varmistamme vain sinun kirjautuvan tilillesi ja ilmoitamme siellä havaitusta epäilyttävästä toiminnasta



Palauttamisen puhelinnumero		>
Palauttamisen sähköposti		>

ESIMERKKI: FACEBOOK

The image shows a screenshot of a Facebook profile page for 'Raudaskylän Kristillinen Opisto'. The profile picture is a circular logo with a green plant and the text 'RKO.fi'. The cover photo is a landscape with a yellow building and white flowers. The page name is 'Raudaskylän Kristillinen Opisto' with the handle '@raudaskylanopisto' and the category 'Koulu'. A blue button labeled 'Ota n...' is visible. A settings menu is open on the right side, with a red arrow pointing to the 'Asetukset ja yksityisyys' option. Another red arrow points to the profile picture icon in the top right corner of the page.

Hae Facebookista

Klikkaa nuolikuvaketta - aukeaa ikkuna alle

Anna palautetta
Auta meitä parantamaan uutta Facebookia. Klikkaa

Asetukset ja yksityisyys

Ohje ja tuki

Näyttöasetukset

Kirjaudu ulos

Yksityisyys · Käyttöehdot · Mainostaminen · Mainokseni · Evästeet · Lisää · Facebook © 2020

rko.ti



Asetukset ja yksityisyys



Asetukset

Asetusten kautta voit mm.
vaihtaa salasanasi



Tietosuojatarkistus



Yksityisyyden pikakuvakkeet



Toimintaloki



Uutisten asetukset



Kieli





Klikkaamalla edellisen kuvan listassa ollutta "Tietosuojatarkistus"-tekstiä avautuu tällainen näkymä



Tietosuojatarkistus

Esittelemme sinulle asetuksia, niin voit tehdä tilillesi sopivat asetukset.
Mistä aiheesta haluat aloittaa?



Kuka voi nähdä
jakamasi sisällön?
● Noin 3 kuukautta sitten



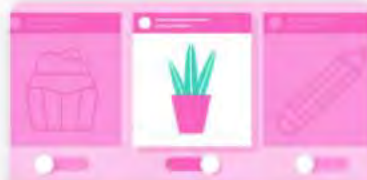
Käyttäjätilin pitäminen
turvallisena



Miten sinut voidaan
löytää Facebookista?



Tietoasetuksesi
Facebookissa



Mainosasetukset
Facebookissa

Näet lisää Facebookin yksityisyysasetuksia avaamalla [Asetukset](#).



FACEBOOKIN ASETUKSET

The image shows the Facebook settings interface. The left sidebar contains the following menu items: Yleiset, Turvallisuus ja sisäänkirjautuminen (highlighted with a red box), Facebook-tietosi, Yksityisyys, Kasvontunnistus, Aikajana ja merkitseminen, Julkiset julkaisut, Estäminen, Sijainti, Kieli ja alue, and tarinat. The main content area is titled 'Suositeltu' and contains an advertisement notification: 'Ilmoitus tunnistamattomista sisäänkirjautumisista. Voit parantaa käyttäjätilisi turvallisuutta valitsemalla ilmoituksen, joka lähetetään, kun käyttäjätilillesi yritetään kirjautua tuntemattomalta laitteelta tai selaimelta.' A 'Muokkaa' button is next to it. Below this is a section 'Missä olet sisäänkirjautuneena?' with a 'Näytä lisää' link. At the bottom, the 'Sisäänkirjautuminen' section (highlighted with a red box) includes a 'Vaihda salasana' link and the text 'Valitse vahva salasana, joka ei ole käytössä muualla.' A 'Muokkaa' button is also present in this section.

Turvallisuus ja sisäänkirjautuminen

Suosittelut

Ilmoitus tunnistamattomista sisäänkirjautumisista
Voit parantaa käyttäjätilisi turvallisuutta valitsemalla ilmoituksen, joka lähetetään, kun käyttäjätilillesi yritetään kirjautua tuntemattomalta laitteelta tai selaimelta. **Muokkaa**

Missä olet sisäänkirjautuneena?

[Näytä lisää](#)

Sisäänkirjautuminen

[Vaihda salasana](#)
Valitse vahva salasana, joka ei ole käytössä muualla. **Muokkaa**

FACEBOOKIN ASETUKSET 1/2

The image shows the Facebook settings interface in Finnish. The left sidebar contains the following menu items: Yleiset, **Turvallisuus ja sisäänkirjautuminen**, Facebook-tietosi, Yksityisyys, Kasvotunnistus, Aikajana ja merkitseminen, Julkiset julkaisut, Estäminen, Sijainti, Kieli ja alue, and tarinat. The main content area is titled 'Suositeltu' and contains an advertisement notification: 'Ilmoitus tunnistamattomista sisäänkirjautumisista. Voit parantaa käyttäjätilisi turvallisuutta valitsemalla ilmoituksen, joka lähetetään, kun käyttäjätilillesi yritetään kirjautua tuntemattomalta laitteelta tai selaimelta.' A 'Muokkaa' button is visible to the right. Below this is a section titled 'Missä olet sisäänkirjautuneena?' with a 'Näytä lisää' link. The bottom section is titled **Sisäänkirjautuminen** and contains a 'Vaihda salasana' link with the text 'Valitse vahva salasana, joka ei ole käytössä muualla.' and a 'Muokkaa' button.

FACEBOOKIN ASETUKSET 2/2

The screenshot shows the Facebook settings interface in Finnish. The top navigation bar includes the Facebook logo, a search bar with the text "Hae Facebookista", and icons for home, profile, a notification with a red "1", marketplace, and groups. On the left, the "Asetukset" (Settings) menu is visible, with "Yksityisyys" (Privacy) highlighted by a red box. The main content area is titled "Yksityisyysasetukset ja työkalut" (Privacy settings and tools) and contains several sections:

- Yksityisyyden pikakuvakkeet** (Privacy shortcuts):
 - Tarkista tärkeitä asetuksia** (Check important settings): Tarkista tärkeimmät asetukset ja varmista, että jaat haluamillesi ihmisille.
 - Hallinnoi profiiliasi** (Manage your profile): Siirry profiiliisi muuttamaan profiilitietojen yksityisyyttä, esimerkiksi sitä, keille syntymäaikasi tai parisuhteesi näkyy.
 - Saad lisää tietoa** (Get more info): Perustietoja yksityisyydestä -sivulta. Oppaasta saat vastauksia yleisiin kysymyksiin.
- Oma toimintasi** (Your activity):
 - Kuka voi nähdä tulevat julkaisusi?** (Who can see your future posts?): Kaverit [Muokkaa](#)
 - Tarkista kaikki julkaisusi ja asiat, joihin sinut on merkitty** (Check all your posts and things you're tagged in): [Käytä toimintalokia](#)

KEKSI ERI PALVELUIHIN VAHVAT SALASANAT 1/2



- **Vinkejä salasanojen laamiseen:**
 - Mitä pidempi salasana on, sitä vaikeampi sitä on murtaa (vähintään 12 merkkiä)
 - Isoja ja pieniä kirjaimia, numeroita sekä mahdollisesti erikoismerkkejä (jos palvelu ei estä niiden käyttöä salasanoissa)
 - Suomenkieltä kannattaa hyödyntää sen harvinaisuuden takia (vaikea saada selvitettyä)
 - Vältä sellaisia sanoja, jotka viittaavat vahvasti sinuun/jotka on helppo liittää juuri sinuun (nimi, osoite ym.)

KEKSI ERI PALVELUIHIN VAHVAT SALASANAT 2/2



- **Vinkkejä salasanojen laamiseen:**
 - Laadi jokaiseen palveluun oma käyttäjänimi ja salasana
 - Tavallisimmin käyttämäsi sähköpostia, työsähköpostia ym. vastaavaa sähköpostia ei kannata liittää monen palvelun käyttäjätunnuksen yhteyteen
 - Somepalveluiden käyttäjätunnuksia varten voi luoda oman sähköpostin, joka voi olla muodoltaan esimerkiksi *etunimisukunimi.some@palvelunnimi.com*
 - Säilytä salasanaja turvallisesti äläkä luovuta niitä kenellekään
 - Vaihda säännöllisin väliajoin

PIDÄ KÄYTTÖ- JÄRJESTELMÄ- PÄIVITYKSET AJAN TASALLA

(TIETOKONE, LÄPPÄRI,
MOBIILILAITTEET)



- **Käyttöjärjestelmä** = Ohjelmistoalusta (tietokone, mobiililaite), joka mahdollistaa esimerkiksi sovellusten toimimisen
 - Windows (Microsoft; yleisin)
 - MacOS ja OS X (Apple)
 - Linux
 - Chrome OS (Chromebook-läppärit)
 - Mobiililaitteet: muun muassa Android (Google) ja iOS (Apple)
- **Päivitys** = Ohjelmistojen, sovellusten ja verkkosisältöjen ajan tasalle laittamista
- Laitteen käyttö on turvallisempaa ja vakaampaa, kun päivitykset ovat ajan tasalla

KÄNNYKÄN KÄYTTÖ JULKISILLA PAIKOILLA



- **Julkisilla paikoilla kannattaa varoen käyttää kännykän kautta esim. pankkisovellusta tai palveluita, joihin pitää kirjautua (kirjautumistunnusten paljastuminen muille)**
- **Näytön lukitseminen**
 - Lukitsemistyylejä:
 - Pyyhkäisy (ei suojausta)
 - Kuvio (keskitasoinen suojaus)
 - PIN-koodi; vähintään neljä numeroa (keskitasoinen tai tehokas suojaus)
 - SIM-kortin PIN-koodi vs. näytön lukitsemisen PIN-koodi
 - Salasana (tehokas suojaus)
 - Biometrinen tunnistaminen: kasvot, sormenjälki

DIGISET PÄIVÄT -KIERTUE

**KIITOKSIA JA
INNOSTAVIA OPPIMISEN
HETKIÄ DIGIMAAILMASSA!**

RKO Digihankkeet | Syksy 2020